

Persbericht

10 juni 2020

Sonnenborgh benoemd tot derde Nationaal Chemisch Erfgoed

De Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging (KNCV) heeft op 9 juni 2020 het chemisch laboratorium in bastion Sonnenborgh in Utrecht benoemd tot Nationaal Chemisch Erfgoed. Dit laboratorium vormde in 1695 het begin van de beoefening van experimentele scheikunde aan de Utrechtse universiteit.

De uit Duitsland afkomstige apotheker en chemicus Johann Conrad Barchusen (1666-1723) was in 1703 de eerste hoogleraar scheikunde in Utrecht. Hij nam het initiatief tot de oprichting van dit laboratorium bij de toenmalige Hortus Botanicus. Het is het oudste universitaire laboratorium in Nederland waarvan nog resten bewaard zijn gebleven. Momenteel is het bastion onderdeel van het Sonnenborgh. Aan de binnenkant zijn de gewelven van het oude laboratorium nog te vinden en te bezichtigen, inclusief bewaarde destillatieapparatuur.

Barchusen

Het laboratorium was in gebruik van 1695 tot 1725, waarna het onder Barchusens opvolger samen met de Hortus naar elders werd verplaatst. Barchusen bereidde in het laboratorium chemische geneesmiddelen uit geneeskrachtige kruiden. Hij had een brede kijk op het vak en verdiepte hij zich ook wetenschappelijk in de oorzaken van chemische processen. Barchusen was een van de eersten die de chemie niet louter als een medische hulpwetenschap zag, maar als een volwaardig onderdeel van de natuurwetenschappen. Hij liet zijn leerlingen op het practicum niet alleen geneesmiddelen maken, maar ook technische bewerkingen uitvoeren. Hij was een interessante overgangfiguur die zich ook zeer verdiepte in alchemistische symbolen, waar hij een dieper begrip van de chemische processen van verwachtte.

KNVC & Nationaal Chemisch Erfgoed

De KNCV heeft reikt sinds 2018 jaarlijks het Nationaal Chemisch Erfgoed uit. Nederland kent een rijke chemische geschiedenis, met bekende nobelprijswinnaars, een grote industrie en hoogstaand onderzoek. De KNCV hecht eraan om dit verleden te koesteren en benoemt jaarlijks een locatie tot Nationaal Chemisch Erfgoed. In 2018 werd deze titel toegekend aan het Teylers Museum in Haarlem en in 2019 aan het Grote Kantoor van Gist-Brocades in Delft. Kijk voor meer informatie op www.kncv.nl/nce. De KNCV is de Nederlandse beroepsvereniging voor chemici, life scientists en procestechnologen. De vereniging stelt zich ten doen om het belang van chemie en chemici zichtbaar te maken voor de de samenleving.

-NIET VOOR PUBLICATIE-

Voor toelichtingen en beeldmateriaal kunt u contact opnemen met Brechtje van Riel (communicatie/marketing), b.vanriel@sonnenborgh.nl, tel. (030) 8201420. Sonnenborgh - museum & sterrenwacht, Zonnenburg 2, 3512 NL Utrecht.